

Številka: 11008-946/2014/2
Datum: 28.5.2015

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izdaja na podlagi 118. člena Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 21/13, 63/13 in 100/13) v nadaljnjem besedilu: ZUTD), Zakona za urejanje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 - ZPIZ-2, 104/12 - ZIPRS1314, 105/12, 8/13, 25/13 - Odl. US, 46/13 - ZIPRS1314-A, 47/13 - ZOPRZUJF, 56/13 - ZŠtip-1, 63/13 - ZOsn-I, 63/13 - ZJAKRS-A, 63/13 - ZIUPTDSV, 63/13, v nadaljnjem besedilu: ZUJF) ter Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-uradno prečiščeno besedilo 105/06-ZUS-1, 126/2007 in 65/2008; 8/2010, 82/2013 v nadaljnjem besedilu: ZUP) na pritožbo, ki jo je vložil **pripadnik SV - podpolkovnik**, zoper odločbo Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje št. 210-02-2225-20114/1 z dne 21.8.2014, v zadevi priznanja pravice do denarnega nadomestila, naslednjo

ODLOČBO

1. Pritožbi, ki jo je vložil **podpolkovnik SV se ugotovi** in se odločba Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje št. 210-02-2225-20114/1 z dne 21.8.2014, **odpravi**.
2. **Zadeva se vrne organu prve stopnje v ponovni postopek.**
3. Posebni stroški v postopku niso nastali.

Obrazložitev:

Zavod RS za zaposlovanje (v nadaljevanju: organ prve stopnje), je z odločbo št. 210-02-2225-20114/1 z dne 21.8.2014 zavrnil vlogo pritožnika za priznanje pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti. Svojo odločitev je organ prve stopnje oprl na ugotovitev, da je pritožniku prenehalo delovno razmerje oziroma je postal brezposeln po svoji volji ali krivdi in na podlagi 1. odstavka 63. člena ZUTD ne more uveljaviti pravice do denarnega nadomestila.

Zoper navedeno odločbo je pritožnik vložil pritožbo. Pritožbo izpodbija zaradi napačno ugotovljenega dejanskega stanja ter napačne uporabe materialnega prava. Odločbo izpodbija v celoti. V izpodbijani odločbi je napačna razlaga določbe ZUJF "da če javnemu uslužbencu preneha pogodba o zaposlitve zaradi izpolnitve pogojev za upokožitev oziroma pridobitev pravice do poklicne pokojnine v skladu z določbami ZUJF". ZUJF ne določa kot razlog za prekinitve delovnega razmerja pridobitev pravice do poklicne pokojnine ampak zgolj in samo pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine na podlagi prvega odstavka 36. člena v povezavi s prvim odstavkom 54. člena oziroma 4. odstavkom 430. ali 402. ali 404 členom ZPIZ-1. Napačno je ugotovljeno dejansko stanje njegove upokožitve, saj se sam ne more starostno upokožiti kot to

določa ZUJF. Kot določa ZUJF se ne bi mogel upokojiti tudi po obdobju prejemanja poklicne pokojnine saj tudi takrat ne bo imel 40 let delovne dobe za odmero starostne pokojnine. Ker nima pogojev za starostno upokojitev se je odločil, da si poišče novo službo in prijavi pri organu ter uveljavlja tudi pravice iz naslova brezposelnosti, saj po sami odločbi o prenehanju delovnega razmerja iz zakonskih razlogov ne more več opravljati dela na obrambnem področju. Prispevke za primer brezposelnosti je plačeval celotno obdobje, zato meni, da mu pravica do denarnega nadomestila pripada, saj ima pravico delati do starostne upokojitve. Meni tudi, da je napačno uporabljena določba 1. odstavka 63. člena ZUTD, saj mu delovno razmerje ni prenehalo iz krivdnih razlogov ali po volji, prenehalo mu je na podlagi zakona 11. in 12. odstavka 92. člena Zakona o obrambi v povezavi z 10. odstavkom 413 člena ZPIZ-2. ZUTD v drugem odstavku našteva kaj se šteje za krivdne oz. voljne razloge prenehanja delovnega razmerja, kjer pa ni naveden razlog, ki bi veljal v njegovem primeru.

Organ druge stopnje ugotavlja, da je pritožba vložena pravočasno, da je dovoljena in vložena po upravičeni osebi.

Pritožba je utemeljena.

V skladu z 247. členom ZUP organ druge stopnje preizkusi odločbo v delu, v katerem jo pritožnik izpodbija. Organ druge stopnje preizkusi odločbo v mejah pritožbenih navedb, po uradni dolžnosti pa preizkusi, ali ni prišlo v postopku na prvi stopnji do bistvenih kršitev postopka in ali je bil prekršen materialni zakon.

Pritožbeni organ ugotavlja, da prvostopni organ ni v popolnosti ugotovil dejanskega stanja, s čimer je kršil pravila upravnega postopka in posledično napačno uporabil materialni predpis, ki je bil podlaga za odločitev v zadevi.

Po 3. odstavku 3. člena ZUTD je cilj tega zakona med drugim tudi v zagotavljanju socialne varnosti zavarovancev v primerih nastanka brezposelnosti brez njihove krivde ali proti njihovi volji, in sicer z zagotovitvijo denarnih nadomestil po načelih vzajemnosti in solidarnosti.

V skladu s prvim odstavkom 63. člena ZUTD pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti ne more uveljaviti zavarovanec, ki je postal brezposeln po svoji krivdi ali volji. V drugem odstavku pa so taksativno naštet primeri prenehanja delovnega razmerja zaradi katerih se pravica do denarnega nadomestila odkloni.

Iz spisne dokumentacije izhaja, da je pritožniku dne 9.8.2014 na podlagi odločbe Ministrstva za obrambo št. 1000-240/2014-4 z dne 10.7.2014 prenehalo delovno razmerje na podlagi 11. odstavka 92. člena Zakona o obrambi, ki določa, da vojaški osebi preneha delovno razmerje na obrambnem področju najkasneje do konca koledarskega leta, v katerem izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po splošnih predpisih, ne glede na čas, za katerega je sklenila pogodbo o zaposlitvi. Pri tem se upošteva tudi zavarovalna doba s povečanjem oziroma dodana doba iz naslova obveznega dodatnega zavarovanja. Vojaška oseba ima ob prenehanju delovnega razmerja na obrambnem področju pravico do odpravnine kot ob upokojitvi po splošnih predpisih. Delodajalec je odločbo o prenehanju delovnega razmerja izdal na podlagi obvestila Kapitalske družbe z dne 4.6.2014, iz katerega izhaja, da je pritožnik pogoje za pridobitev poklicne upokojitve izpolnil v skladu z določili ZPIZ-2 23.11.2013.

Pritožnik se je v zakonsko določenem roku prijavil v evidenco brezposelnih oseb in dne 11.8.2014 vložil vlogo za priznanje pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti. Vlogi je priložil odločbo o prenehanju delovnega razmerja, obvestilo ZPIZ o datumu izpolnitve pogojev za starostno upokojitev, potrdilo o višini plače in izvod tožbe na ugotovitev

nezakonitosti prenehanja delovnega razmerja. Iz priloženega obvestila ZPIZ, OE Ljubljana št. 14 94121120100 z dne 11.6.2014 izhaja, da bo pritožnik pravico do starostne upokojitve izpolnil predvidoma dne 2.5.2016, ko bo dopolnil 57 let 4 mesece starosti ter 43 let in 20 dni pokojninske dobe.

Organ druge stopnje v zvezi s pritožbenimi navedbami o tem, da se pogodbe o zaposlitvi obrambnim delavcem ne odpovedujejo na podlagi ZUJF ampak po specialnem predpisu – Zakonu o obrambi, ne zanika, da navedeno drži, vendar pa je v zvezi z navedbami v obrazložitvi izpodbijane odločbe, ki se sklicuje na prvi odstavek 63. člena ZUTD v povezavi z 246. členom ZUJF (ta določa pravila v zvezi s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi javnim uslužbencem, ki izpolnijo pogoje za starostno upokojeitev), potrebno pojasniti, da gre v primeru pritožnika kot vojaške osebe, ki ji je prenehalo delovno razmerje na podlagi določil Zakona o obrambi, z vidika v ZUTD določenih razlogov za odklonitev pravice do denarnega nadomestila za enako dejansko stanje, t.j. za s prisilnimi predpisi določeno prenehanje delovnega razmerja zaradi izpolnjevanja pogojev za upokojeitev. Organ druge stopnje v zvezi z navedenim pojasnjuje, da je Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF) za uravnoteženje javnih financ posegel v zaposlitve v javnem sektorju ter druge pravice socialno pravne narave, med njimi tudi pravice, ki jih ureja ZUTD, z namenom in ciljem, da se omeji priliv novih iskalcev zaposlitve na trg dela in zmanjša pritisk na izplačila denarnih nadomestil, kar je opredelil v členih od 90. do 92. V 246. členu prehodnih določb pa je ZUJF določil, da javnim uslužbencem, ki na dan uveljavitve tega zakona izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po ZPIZ-1, (praviloma) preneha pogodba o zaposlitvi; v 4. odstavku 246. člena v povezavi s 179. členom pa je ZUJF določil, da se javnemu uslužbencu, ki se upokoji, prizna tudi odpravnina, ki mu ob morebitnem ponovnem vstopu na trg dela in zaposlitvi v javnem sektorju ne pripada. S takšno formulacijo ZUJF jasno formulira kategorijo javnih uslužbencev, ki jim zaradi varčevanja po tem predpisu preneha pogodba o zaposlitvi, nedvomno pa iz ostalih zgoraj navedenih določb jasno izhaja, da se takšen javni uslužbenec upokoji. Omenjene določbe ZUJF sicer nakazujejo na možnost, da takšna oseba po upokojitvi ponovno vstopi na trg dela, nikakor pa določbe 4. odstavka 179. člena ZUJF ni mogoče razumeti v smislu, da javni uslužbenec ostane na trgu dela, saj bi bila takšna določba v neposrednem nasprotju s cilji in namenom ZUJF. Glede možnosti priznanja pravice do denarnega nadomestila tistim javnim uslužbencem, katerim pogodba o zaposlitvi preneha v skladu z določbo 188. v zvezi s 182. in 246. členom ZUJF, pa ni mogoče spregledati določbe 1. odstavka 63. člena Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10 in 40/12-ZUJF), v skladu s katero pravice do denarnega nadomestila ne more uveljaviti zavarovanec, ki je postal brezposeln po svoji krivdi ali volji; ne glede na to, po kateri izmed zgoraj naštetih pravnih podlag javnemu uslužbencu preneha pogodba o zaposlitvi, se namreč lahko javni uslužbenec v takšnem primeru upokoji, zato se z vidika sistema pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti šteje, da je morebitna nasprotna odločitev ter nastanek brezposelnosti dejansko posledica njegove lastne volje. V takšnem primeru je potrebno upoštevati tudi določbo 3. odstavka 3. člena ZUTD, v skladu s katero se socialna varnost zavarovancev zagotavlja po načelih vzajemnosti in solidarnosti; res je, da pogodba o zaposlitvi javnemu uslužbencu po navedenih določbah ZUJF preneha iz razlogov, na katere javni uslužbenec nima vpliva, vendar bi bilo priznanje pravice do denarnega nadomestila s tem predpisom v neposrednem nasprotju; vzajemnost in solidarnost za zagotavljanje socialno varstvenih pravic po ZUTD tudi ne predstavlja zagotavljanja osnovne socialnovarstvene kategorije, ki je v takšnem primeru v prvi vrsti pravica do upokojitve. Glede na navedeno javni uslužbenci, ki jim delovno razmerje preneha po navedenih določbah ZUJF, pravice do denarnega nadomestila v skladu z ZUTD ne morejo uveljaviti (prim. sodba Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani opr. št. X Ps 206/2013).

Z vidika sistema pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti je potrebno zgoraj navedeno razlago posledic prenehanja delovnega razmerja po ZUJF smiselno uporabiti tudi v vseh drugih

primerih prenehanja pogodb o zaposlitvi zaradi izpolnitve pogojev za upokojitev; kot že navedeno, gre pri prenehanju delovnega razmerja vojaškim osebam v skladu z Zakonom o obrambi s tega vidika za identično dejansko stanje, saj je namen prisilnega prenehanja delovnega razmerja, ki je v upokojitvi, enak kot v primeru določbe 246. člena ZUJF (navedeno dodatno potrjuje tudi obstoj pravice do odpravnine kot ob upokojitvi po ZPIZ), zato vojaške osebe, ki jim delovno razmerje preneha po Zakonu o obrambi, pravice do denarnega nadomestila zaradi obstoja elementa volje iz prvega odstavka 63. člena ZUTD prav tako ne morejo uveljaviti.

Ne glede na navedeno pa organ druge stopnje po vpogledu v celotno spisno dokumentacijo ter presoji vseh okoliščin primera in predloženih dokazil v konkretni zadevi ugotavlja, da je v postopku na prvi stopnji ostalo odprto vprašanje pritožnikove možnosti starostne upokojitve po prenehanju delovnega razmerja, od česar je tudi odvisna možnost postopanja v skladu z zgoraj podano razlago. V ponovnem postopku bo moral organ prve stopnje ob upoštevanju zgoraj podanih pojasnil v zvezi z izvajanjem določb ZUTD v povezavi z ZUJF in smiselno enako Zakona o obrambi ugotoviti, ali je pritožnik kot vojaška oseba ob prenehanju delovnega razmerja sploh imel možnost starostne upokojitve zaradi izpolnjevanja pogojev za starostno ali poklicno upokojitev. V primeru, če bo organ prve stopnje ugotovil, da pritožnik teh možnosti zaradi neizpolnjevanja pogojev po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ni imel, mu možnosti uveljavitve pravice do denarnega nadomestila samo iz razloga prenehanja pogodbe o zaposlitvi na podlagi Zakona o obrambi ne bo smel odreči.

Prvi odstavek 251. člena ZUP določa, da v primeru, če organ druge stopnje ugotovi, da so bila v postopku na prvi stopnji nepopolno ali zmotno ugotovljena dejstva, da je v postopku prišlo do bistvenih kršitev pravil postopka oziroma, da je izrek izpodbijane odločbe nejasen ali pa v nasprotju z obrazložitvijo, dopolni postopek in odpravi omenjene pomanjkljivosti bodisi sam bodisi po organu prve stopnje ali pa po zaprosenem organu. Nadalje je v tretjem odstavku 251. člena ZUP določeno, da če organ druge stopnje spozna, da bo pomanjkljivosti postopka na prvi stopnji hitreje in bolj ekonomično odpravil organ prve stopnje, odpravi odločbo prve stopnje s svojo odločbo in vrne zadevo organu prve stopnje v ponovni postopek. V takem primeru je organ druge stopnje dolžan s svojo odločbo opozoriti organ prve stopnje, glede česa je treba dopolniti postopek, organ prve stopnje pa mora vseskozi ravnati po tej odločbi in brez odlašanja, najpozneje pa v 30 dneh od prejema zadeve izdati novo odločbo. Zoper novo odločbo ima stranka pravico pritožbe.

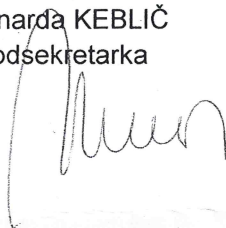
Glede na navedeno je organ druge stopnje na podlagi tretjega odstavka 251. člena ZUP izpodbijano odločbo organa prve stopnje odpravil in zadevo z navodili vrnil organu prve stopnje v ponovni postopek.

Po prvem odstavku 113. člena ZUP gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. Stroškov, nastalih v zvezi s to pritožbo, ni bilo.

Odločba je takse prosta po 24. členu Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/2010-uradno prečiščeno besedilo- ZUT-UPB5).

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Ta odločba je v upravnem postopku dokončna. Zoper njo je dopustna tožba. Tožba se vloži v roku 30 dni od vročitve te odločbe na Delovno in socialno sodišče v Ljubljani.

Bernarda KEBLIČ
podsekretarka

VROČITI :

1. pripadnik SV - podpolkovnik po Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, Območni službi - **obvezna osebna vročitev**,
Zavod RS za zaposlovanje Območna služba , po Centralni službi ZRSZ, Rožna dolina cesta IX/6, 1000 Ljubljana – z **vrnitvijo osebnega spisa**,
3. V zbirko dokumentarnega gradiva, tu.